

PROJEKAT
**PODRŠKA
 GRAĐANIMA
 U BORBI
 PROTIV
 KORUPCIJE**
 NEWSLETTER ZA IV KVARTAL 2023.

USAID
 OD AMERIČKOG NARODA

CENTRI CIVILNIH AKCIJA I
 UČESTVOVANJE GRAĐANIMA

TRANSPARENCY
 INTERNATIONAL
 BOSNA I HERCEGOVINA

CRM @

Opis projekta

Projekat „Podrška građanima u borbi protiv korupcije (ACFC)“ provode Centri civilnih inicijativa (CCI), kao glavni implementator, te Transparency International BiH (TIBiH) i Centar za razvoj medija i analize (CRMA) kao partneri na projektu, a podržan je od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Projekat se implementira u periodu septembar 2019 – septembar 2024. godine.

Cilj projekta ACFC je povećati učešće građana u borbi protiv korupcije, te su sve projektne aktivnosti dizajnirane i osmišljene na način da potiču snažan i održiv antikorupcijski aktivizam u cijeloj zemlji i na svim nivoima. Projekat ACFC ima za svrhu da civilno društvo bude reprezentativno i kredibilno u borbi protiv korupcije.

U okviru projekta realizuju se sljedeće aktivnosti:

- Monitoring i zagovaranje antikorupcijskih legislativa u sljedećim oblastima: sukob interesa, zaštita zviždača, javne nabavke i zloupotreba javnih sredstava u izbornim kampanjama;
- Uključivanje građana i izgradnja kulture koja odbacuje korupciju
- Koordinacija i izgradnja kapaciteta uključenih organizacija

Korupcija nije problem pojedinca!!!

Grupa ste građana koja se suočava sa korupcijom u vašoj zajednici i zbog toga ne možete da ostvarite pravo koje pripada vama ili širem krugu ljudi?

Trpите posljedice loših odluka donesenih usljed zloupotrebe položaja ovlaštenih lica ili nezakonitog postupanja vlasti?

Kontaktirajte nas u cilju dobijanja podrške vašim inicijativama u borbi protiv korupcije

063 396 536

protivkorupcije@ccibh.org

Antikoruptivni aktivizam širom Bosne i Hercegovine

Kontaktirajte ih putem njihovih FB stranica!

Više na portalu antikorupcija.info

- Banja Luka**
 - UG "Restart Srpska
 - Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske
 - Udruženje „Misli dobro“
 - UG "Put pravde"
 - Centar za edukaciju "Pro Educa"
 - NGG "Protiv kamenoloma Planina u naselju Karanovac"
 - Udruženje „Perpetuum Mobile - Institut za razvoj mladih i zajednice“
 - Helsinški parlament građana Banja Luka
 - Udruženje za promociju evropskih standarda i unapređenje poslovnog ambijenta – Capital
 - ITEA Banja Luka - za sprovođenje ideja, edukacija, jednakosti i afirmacije
- Bijeljina**
 - Helsinški odbor za ljudska prava
 - NGG "Zaustavimo nelegalnu eksploataciju šljunka u Bijeljini"
- Bjelašnica**
 - NGG „Za zaustavljanje nelegalne gradnje na Bjelašnici i Igmanu“
- Brčko**
 - NGG "Za transparentno finansiranje neprofitnih organizacija iz budžeta Brčko distrikta"
 - NGG "Za priznate diplome od akreditovanih visokoskolskih ustanova u Brčko distriktu BiH"
 - Omladinski centar Vermont
 - UG „Demos“
- Breza**
 - NGG „Za uklanjanje nelegalne deponije u naselju Nedići, Breza“
- Bugojno**
 - NGG „Poriće“
- Bužim**
 - Udruženje distrofičara Bužim
- Doboj**
 - NGG "Za legalnu eksploataciju minerala iz korita rijeke Bosne"
 - NGG "Licencirane i akreditovane visokoškolske ustanove - validne i priznate diplome"
 - NGG „Uklonite Heksan iz Kotorskog“,
 - Centar za humanu politiku
 - UG "Tolerancijom protiv različitosti (ToPeer)"
- Drvar**
 - NGG "Drvar bez nelegalnog otpada"
- Foča**
 - NGG "Sačuvajmo rijeke Foče"
- Goražde**
 - NGG "Spasimo Drinu"
 - NGG „Goražde bez pesticida“
- Istočno Sarajevo**
 - NGG "Stop izgradnji mHE na Kasindolskoj rijeci"
 - "Ženski interaktivni ruralni centar" (ŽIR)
- Jablanica**
 - NGG "Za Doljanku"
- Konjic**
 - NGG "Neretvica - Pusti me da tečem"
- Kozarska Dubica**
 - NGG "Reaguj protiv nepravilnosti koji ugrožavaju zdravlje i životnu sredinu"
- Kreševo**
 - NGG "Kreševski građanski pokret"
- Kakanj**
 - NGG „Park prirode Trstionica i Boriva“
- Livno**
 - UG "Centar za građansku saradnju" CGS Livno
- Maglaj**
 - NGG „Za legalnu eksploataciju minerala u gornjem toku rijeke Bosne“,
 - UG Fojničani
- Mostar**
 - NGG "Jer nas se tiče"
 - NGG "Stop izgradnji mHE Buna I i II"
 - NGG „Stop nelegalnoj gradnji na Bijelom Brijegu“
 - NGG „Ne na Buni i u mome Blagaju“
 - NGG „Građanska inicijativa Kuti“
 - Druga za unapređenje kvalitete življenja Futura Mostar
 - UG Bura info
 - NGG „Zaustavimo nezakonite izmjene Prostornog plana u Mostaru“
- Petrovo**
 - NGG „Čuvari Ozrena“
- Prijedor**
 - Udruženje za zaštitu potrošača DON Prijedor
 - NGG „Budi moj glas“
- Sarajevo**
 - NGG "Hastahana park"
 - NGG „Zgrada“
 - NGG "Inicijativa KCUS"
 - Udruženje „Ja BiH u EU“
 - Udruženje poslodavaca u Federaciji BiH
 - BIRN BiH
 - Udruženje "Baby Steps"
 - Udruženje Sindikat uposlenika Fonda
 - NGG „Spas u zadnji čas – Spasimo Dobrinju“
 - Unija za održivi povratak i integracije u BiH
 - Centar za razvoj omladinskog aktivizma (CROA)
 - Inicijativa za šumarstvo i okoliš
 - Aarhus centar
 - Udruženje profesionalaca, trenera i službenika za javne nabavke u BiH
- (UPTIS)
- NGG „Hoćemo pitku vodu i čist zrak – protiv nelegalne gradnje na Bjelašnici i Igmanu“
- NGG „Stop gradnji na štetu građana -Aleja lipa“
- Sanski Mosta**
 - NGG „Život na uglju-NE eksploataciji koja život ugrožava“
- Šipovo**
 - NGG "Farmeri"
- Tešanj**
 - NGG "Netransparentno trošenje sredstava iz budžeta za vodosnabdjevanje građana"
 - NGG „Čuvari Usore“
- Trebinje**
 - UG "Stop mobbing"
 - NGG „Pokret za restituciju Trebinje“
- Trnovo**
 - NGG "Stop nelegalnom odlaganju otpada na Krupačkim stijenama"
- Tuzla**
 - Građanski pokret "Buđenje"
 - NGG "Inicijativa protiv odlagališta šljake i pepela iz Termoelektrane u MZ Šićki Brod"
 - Udruženje Forum građana Tuzle
- Visoko**
 - NGG „Za sprječavanje zloupotreba prilikom izdavanja dozvola za rad privredniča igara na sreću (kladionica, lutrija i sl.)“
- Višegrad**
 - NGG "Odbranimo rijeke Višegrada"
 - NGG „Uklonimo nelegalnu deponiju pred turističkim gradom“
- Vitez**
 - NGG "Hrabre žene Kruščice"
 - NGG "Naše zgrade - naše pravo da znamo"
- Vlasenica**
 - NGG „Eko aktivisti Vlasenica“
- Zenica**
 - NGG "Čuvari zraka"
 - NGG "Pokret za preokret"
 - NGG „NEpodobni NEzaposleni“
- Zvornik**
 - NGG „STOP nelegalnim šljunkarama na rijeci Drini“
 - NGG „Stop izgradnji asfaltne baze u Tršiću“
 - NGG „Pravda za (Hotel) Drinu“
- Žepče**
 - NGG „Spriječimo nelegalnu eksploataciju šljunka na području Žepča i Zavidovića“

OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV KORUPCIJE

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, 09.12.2022. godine, građanski aktivisti su u 9 gradova širom Bosne i Hercegovine izašli na ulice i različitim aktivnostima, počevši od press konferencija, podjele letaka, javnih diskusija podsjetili javnost protiv kojih nezakonitosti i nepravilnosti se bore u svojim lokalnim zajednicama. Ovaj dan su obilježili i oni braćari aktivisti koji u svojim lokalnim zajednicama, ostvaruju značajne uspjehe - pomjeraju granice, poništavaju nelegalne dozvole, ruše spratove nelegalno izgrađenih objekata, zaustavljaju investitore u uništavanju prirodnih bogatstava, mijenjaju zakonsku regulativu.... Svi oni su baš tog dana, simbolično, pozvali sve građane da im se priključe u borbi protiv korupcije i da se zajedno bore protiv neregularnosti u lokalnim zajednicama. Svojim primjerom podstiču građane da i oni u svojim lokalnim zajednicama dignu glas protiv korupcije.

Maja Štabek Gliga, NGG “Zgrada”

“Borba protiv korupcije je neophodna za izgradnju društva utemeljenog na integritetu i poštovanju zakona. Ona predstavlja neprestani angažman na osiguravanju pravde, transparentnosti i odgovornosti, postavljajući javni interes iznad privatnih beneficija. Vjerujemo da su ti ciljevi ostvarivi uz aktivno učešće i angažman građana.”

Srbo Škero, NGG “Pokret za restituciju Trebinje”

“Sve ono što se radi mimo zakona je korupcija. Svako ko zloupotrebom položaja svjesno krši zakon a pritom zna da neće snositi posljedice produkt je tog istog korumpiranog sistema. Korupcija se ne stvara preko noći, to je dugotrajan proces utemeljen u svim sferama života a takvo društvo je stvoreno od strane naroda tj. glasača koji su iznjedrili takvo zlo, dok pošteni, savjesni građani ispaštaju zbog takve politike. Ona se može iskorijeniti samo na način da se promjeni svijest građana i da shvate da svima nanose štetu i da svi trpimo posljedice.”

Anica Ramić, UG “Stop mobbing”

“Borba protiv korupcije za mene i udruženje koje predvodim je borba za budućnost ove zemlje i naše djece. Ne može i ne smije nam biti normalno da moramo da nosimo plave koverta i poklone za zdravlje, obrazovanje, za sve ono što predstavlja ljudskost. Ako ćemo dodatno plaćati da se neko prema nama ophodi ljudski i humano, mislim da je naše društvo u velikom problemu kojeg moramo što prije osvijestiti, dok jos nije prekasno.”

Goran Jović, NGG „Akreditovane visokoškolske ustanove – priznate diplome“

„U ovoj godini na samom početku smo imali otkrivanje korupcije oko kupoprodaje diploma na ne malom broju visokoškolskih ustanova i u Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu. Procesuiranje, odnosno rasvjetljavanje svih okolnosti teče veoma sporo i koristimo ovaj dan da ukažemo da Tužilaštvo BiH treba biti daleko efikasnije kada su ovakvi slučajevi u pitanju, posebno da se privođenjem pravdi odvrate i drugi da čine takva krivična djela koja narušavaju povjerenje u obrazovni sistem u našoj zemlji.“

Nasuf Šarotić, GI “Jer nas se tiče”

“Povodom svjetskog Dana borbe protiv korupcije, kada se svuda na svijetu obilježava borba protiv korupcije različitim performansima koji skreću pažnju na probleme koji građani imaju zbog koruptivnih radnji, možemo samo poručiti da nama performansi nisu potrebni. Naš performans su ove kasete na kojima se odlaže otpad koje su vidljive sa svake tačke Bjelopoljske kotline i šire, naš performans su i izvještaji ZZO Federacije Bosne i Hercegovine o oboljelim od karcinoma, gdje je broj oboljelih u odnosu na broj stanovnika HNK duplo pa i više veći od drugih kantona, iako u HNK gotovo da i nema industrije i drugih zagađivača životne sredine i da ne nabrajamo dalje, jer smo kroz ove 4 godine naše borbe sve već pokazali. Da vlasti u gradu Mostaru ne žele da riješe probleme deponije Uborak pokazuju i sljedeće činjenice: – ako ne želiš da riješiš neki problem ti formiraj komisiju, dalje, napravi neki plan koji bih trebao da bude plan zatvaranja deponije, a u stvari je plan proširenja deponije i na kraju optuži drugu stranu u ovom slučaju Udruženje “Jer nas se tiče”, da su oni krivi što vlast ne radi svoj posao. Borba protiv deponije Uborak je i borba protiv korupcije u gradu Mostaru i državi Bosni i Hercegovini i ona je naša realnost, od koje nikada nećemo odustati.”

Mario Ćosić, GI “STOP nelegalnoj gradnji na Bijelom Brijegu”

“Za mene borba protiv korupcije je ključna za opstanak mladih u BiH kao i povratak povjerenja u institucije.”

Admir Agić, NGG “Čuvari Usore”

“Borba protiv korupcije predstavlja temeljni stup u misiji Čuvara Usore, jer shvaćamo da su korupcija i nepošteni pristupi ozbiljna prijetnja očuvanju rijeke Usore. Naša borba protiv korupcije usmjerena je prema postizanju pravednog i održivog upravljanja rijekom Usorom, čime želimo osigurati njen opstanak i ljepotu za sadašnje i buduće generacije.”

Kenan Memišević, NGG “Stop građenju na štetu građana – Aleja lipa”

“Korupcija kao društvena pojava od strane vlasti u bilo kojem svom obliku je direktan udar na ustavotvorni poredak države. Kada općine, kantoni Federalni nivo u svom interesu da izađu u susret navodnom “prosparitetu” odnosno investitorima zažmire na rokove, podzakonske akte, zakone dovode čitav sistem u opasnost jer naša parola po kojoj živimo je “ako može on zašto ne mogu ja”. Svako nebavljenje svojim poslom i okretanje glave uz neizostavno “kako ćemo – lako ćemo” upravo narušava osjećaj patriotizma i mogućnost za napredak. Samo odgovornost prema sebi, svom poslu, porodici i široj zajednici dovest ce do toliko željenog zadržavanja mladih ljudi i porodica u našoj zemlji. Borba za bolje sutra počinje od nas samih.”

Momir Dejanović, NGG “Za legalnu i kontrolisanu eksploataciju šljunka u Republici Srpskoj.

„Ponovo ukazujemo da ni nakon devet godina od katastrofalnih poplava koje su odnijele 11 ljudskih života i veliku materijalnu štetu, zbog čega se u Sudu vodi postupak protiv tadašnjeg Gradonačelnika i Šefa Civilne zaštite, nije bilo značajnijih pomaka u rješavanju pitanja trajne zaštite Doboja uređenjem dijela korita Bosne. Možemo se složiti da su inspeksijski organi savjesnije radili kada je u pitanju sprječavanje nelegalne eksploatacije šljunka i zabrane gradnje na vodnom području, ali još uvijek nedovoljno da se građani mogu sigurnije osjećati da su zaštićeni od budućih poplava.“

Enisa Čahtarević, NGG „Za legalnu i kontrolisanu eksploataciju šljunka u Federaciji BiH“

„Koristimo ovaj dan, kojim se obilježava teška borba protiv korupcije, da skrenemo pažnju na važnost čišćenja naših vodotoka kako bi stanovnici uz riječne tokove Bosne, Drine, Une, Sane i drugih bili zaštićeni od budućih poplava, koje će sve više zbog klimatskih promjena predstavljati i veću opasnost. Važno isto tako nam je da se od legalno izvađenog šljunka naplati što više sredstava i time poboljša stanje u budžetu Federacije, ali i općinskih, kojima takođe pripada dio tih prihoda od prirodnih resursa izvađenih na njihovom području.“ – Enisa Čahtarević, NGG „Za legalnu i kontrolisanu eksploataciju šljunka u Federaciji BiH“

Azra Šehić – Kustura, UG “Resursni Aarhus centar”

„Borba protiv korupcije ključna je za očuvanje integriteta društva, pravednosti i ravnoteže u raspodjeli resursa. Eliminisanje korupcije podstiče ekonomski razvoj, jača institucije i osigurava jednak pristup pravdi, čime se stvara osnova za održivu i pravednu zajednicu, te vraća povjerenje građana u institucije i društvo u cjelini”.

Božidar Jović, UG “DEMOS”

“Brčko distrikt BiH je lokalna zajednica u kojoj korupcija predstavlja najveću kočnicu razvoja zajednice. Ovdje je među donosiocima odluka poznat IMT princip, pri čemu IMT nije poznati traktor, nego skraćena od “imal’ mene tu”. Mi smo uspjeli probuditi dio javnosti da se uključi u borbu protiv ove pošasti, idemo dalje još intenzivnije!”

Milena Grabovac, Vanja Sredojević, Nevena Vučen, ITEA

“Korupcija – kao „moralna pokvarenost“ koja podrazumijeva „zloupotrebu povjerene moći u vlastitu korist“ predstavlja veliki problem društva, jer je prisutna na svim nivoima društva. Nažalost, mi kao pojedinci ne možemo istu iskorjeniti, ali svakako svojim glasom možemo uticati na njihovo umanjene radi dobrobit svih.”

“Svaki oblik otpora koruptivnim radnjama u bilo kojem segmentu života i djelovanja, od razvoja kritičkog razmišljanja i edukacija, pa do prijave uočenih koruptivnih radnji nadležnim institucijama predstavlja vid borbe protiv korupcije.”

“Korupcija kao bolest je narušila povjerenje građana u nosioce vlasti i svaki građanski glas protiv iste je lijek za dobrobit društva, kako bi direktno uticala na zaštitu ljudskih prava i sloboda.”

Milanka Laković, UZOPI iz Čajniča

„Provedba projekta „Civilno društvo u borbi protiv korupcije“, tokom kojeg monitori u svojim lokalnim zajednicama obilaze teren pokazala je brojne primjere korupcije koja se ogleda u djelimično implementiranim projektima, iako su sva sredstva utrošena, uočljiva je i ekonomska neopravdanost pojedinih ulaganja. Na sastanku 20. novembra kojim je u organizaciji UZOPI-a ozvaničen početak kampanje za izmjene Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH, monitori su istakli potrebu zakonskih izmjena u ovoj oblasti. Zakon o izbjeglicama, povratnicima i raseljenim licima je prevaziđen stanjem na terenu, i potrebno ga mijenjati, između ostalog i u djelu regulisanja veće uloge civilnog društva pri donošenju odluka o dodjeli javnih sredstava za projekte održivog povratka i integracija, da se zakonski predvidi monitoring civilnog sektora u realizaciji projekata, da se uradi jedinstvena baza podataka o ulaganjima, te da se izvrši reregistracija raseljenih lica kako bi se dobili realni podaci sa terena. Zakonskim izmjenama bi se omogućila efikasnija kontrola utroška sredstava, kriteriji raspodjele što bi doprinijelo transparentnom trošenju javnog novca“.

Besim Gurda, UG “Fojničani”

“Borba protiv korupcije u Bosni i Hercegovini predstavlja temeljni napor za očuvanje jedinstvenih prirodnih bogatstava i života dostojnog čovjeka. Suočeni s ozbiljnim pritiscima na prirodu i svjedoci rasprodaje naših šuma, voda i zemljišta, moramo se aktivno suprotstaviti koruptivnom državnom sistemu koji nas pod krinkom napretka i razvoja, a zarad lične koristi, uništava. A mi šutimo, trujemo se i nestajemo. Imamo nevjerovatna i jedinstvena prirodna bogatstva, a mizernu brojnost i površinu zaštićenih područja prirode. Zaštita ne generira brzi profit kao prodaja, to je razlog! Ova borba nije samo borba za prirodu, to je borba za opstanak i osiguranje prosperiteta sadašnjih i budućih generacija u Bosni i Hercegovini. Izgrađivanje transparentnog i odgovornog društvenog sistema ključno je za osiguranje dugoročne održivosti i očuvanje identiteta ove predivne zemlje. Zato na pitanje šta za mene znači borba protiv korupcije mogu reći da ona znači borbu za život, prirodu i opstanak.”

Lejla Hukić, UG “FEA – Inicijativa za šumarstvo i okoliš”

“Svaka ilegalna aktivnost ima višestruki utjecaj i posljedice. Tako na primjer ilegalne aktivnosti u sektoru šumarstva BiH imaju negativne posljedice na društvo, ekonomiju i prirodne resurse. Ključna je uloga promjene perspektive pojedinaca, prepoznavanje vlastite odgovornosti i angažmana u procesima koji podržavaju transparentnost i integritet. Svi zajedno moramo shvatiti da borba protiv korupcije počinje od nas samih i naših pojedinačnih postupaka. Svijest o tome da smo svi dio šire zajednice i da naše odluke imaju dalekosežne posljedice igra ključnu ulogu u izgradnji pravednog i održivog društva. Iz tog razloga, odgovornost i angažman svakog pojedinca čine temeljnu snagu u borbi protiv korupcije, čime gradimo put ka prosperitetnijoj budućnosti za sve nas. Stoga, borba protiv korupcije predstavlja zajednički napor usmjeren prema osiguranju da naše društvo postane pravednije i transparentnije okruženje za sve nas.”

Amila Tatarević, UG “Baby Steps”

“Borba protiv korupcije je borba za život i dostojanstvo. Korupcija uništava kompletan sistem i ugrožava sva naša prava, nekada čak i život. Čak i ako sačuvamo život, ogromne negativne posljedice ostaju za nas i buduće generacije. Samo izbacivanjem korupcije iz sistema, možemo zaštititi naše živote i vratiti dostojanstvo svim građanima.”

Bakir Morić, NGG “Poriče” Bugojno

“Smatram da je borba protiv korupcije osnovni preduvjet za razvoj otvorenog i demokratskog društva.”

Damir Radenković, UG “Vermont”

“Borba protiv korupcije ne počinje i ne završava 9. decembra... Tada samo sumiramo rezultate rada prethodnih 364 dana... Idemo dalje...”

ODRŽAN TRENING ZAGOVARAČKE KAMPANJE I MOBILIZACIJA GRAĐANA - ISKUSTVA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA I NEFORMALNIH GRUPA GRAĐANA

Krajem decembra je u Sarajevu održan trening “Zagovaračke kampanje i mobilizacija građana - iskustva organizacija civilnog društva i neformalnih grupa građana” namijenjen za organizacije civilnog društva - korisnike grantova i predstavnike neformalnih grupa građana koje realizuju kampanje u oblasti borbe protiv korupcije. Treningu je prisustvovao 31 učesnik iz čak 26 organizacija civilnog društva i neformalnih grupa građana kojima su kroz konkretne primjere i iskustva lokalnih organizacija civilnog društva i građanskih aktivista predstavljeni različiti zagovarački alati, te važnost i načini mobilizacije građana i uključivanja javnosti u zagovaračke kampanje.

REVIZORI ĆE KROZ NAKNADNI PREGLED PREPORUKA UTVRDITI KOLIKO SU NADLEŽNI RADILI NA OTKLANJANJU NEPRAVILNOSTI U SEKTORU EKSPLOATACIJE RIJEČNOG MATERIJALA IZ RIJEKE DRINE

Aktivisti koji se zalažu za legalnu i kontrolisanu eksploataciju šljunka na teritoriji Republike Srpske kontinuirano ukazuju na neuređenost i zaobilaženje propisa i zakona u sektoru upravljanja vodama, sa posebnim naglaskom na nelegalnu, netransparentnu i nekontrolisanu eksploataciju šljunka koja predstavlja višedecenijski problem i svojim djelovanjem redovno utiču na poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

U skladu sa tim uputili su inicijativu Glavnoj službi za reviziju javnog sektora RS (GSRJS) da u Program rada za 2024. godinu uvrsti provođenje naknadnog pregleda provođenja preporuka iz Izvještaja revizije učinka “Eksploatacija riječnog materijala kao segment integralnog uređenja i zaštite vodotoka rijeke Drine”, jer je od objavljivanja tog Izvještaja prošlo gotovo dvije godine. Kao rezultat upućene Inicijative, Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske održala je obećanje dato aktivistima, da će u 2024. godini izraditi izvještaj o Naknadnom pregledu preporuka iz Izvještaja pomenute revizije, kojim je obuhvaćen vremenski period od 2017. do 2020. godine. Naknadni pregled preporuka je uvršten u Plan revizorskih aktivnosti GSRJS za 2024. godinu.

Podsjećamo da revizorski izvještaj, kao i do sada sagledano stanje, jasno i nedvosmisleno ukazuju da vlasti nisu činili potrebno da se problem neodgovornog ponašanja u upravljaju vodnim resursima i čišćenju korita rijeka i vađenju minerala iz vodotoka reguliše, te su odluke da se provođenje preporuka upućenih nadležnim institucijama preispita bitne kako bi se utvrdilo činjenično stanje i koliko su nadležni zaista radili na tome da otklone uočene nepravilnosti. Aktivisti su još jednom pokazali da je njihova borba bitna i da stvara pozitivne promjene. Pozivaju sve građane da im se pridruže i da dignu svoj glas protiv nezakonitog uništavanja vodnog bogatstva, ugrožavanja života ljudi i stavljanja interesa pojedinaca ispred interesa zajednice.

GRAĐANSKA BORBA DAJE REZULTATE: ISPUNJEN ZAHTJEV DA SE ODRŽI TEMATSKA SJEDNICA OV SANSKI MOST NA TEMU EKSPLOATACIJE UGLJA!

Građanska inicijativa „Život na uglju“ koja se bori protiv eksploatacije uglja u Sanskom Mostu, štetne po okoliš i živote građana, je kroz peticiju potpisanu od strane 800 mještana i Inicijativu upućenu Općinskom vijeću Sanski Most tražila da se održi tematska sjednica. To je sve učinjeno kako bi se što hitnije razgovaralo o izazovima sa kojima se suočavaju stanovnici zbog eksploatacije uglja, koja već sada, po svemu sudeći, izlazi izvan okvira ugovorenih koncesijom, ali i da se preispita koliko korist, odnosno štetu, ova eksploatacija donosi Općini i lokalnom stanovništvu.

Aktivistička borba i podrška mještana su urodili plodom jer je na 28. redovnoj sjednici OV Sanski Most, koja je održana 28.11.2023. godine, odlučeno da se održi predložena tematska sjednica ne temu eksploatacije uglja, na kojoj će se raspravljati samo o ovom problemu a na koju će biti pozvani predstavnici svih zainteresovanih strana, investitora, građana, drugih organizacija ali i predstavnici kantonalnih i federalnih vlasti koji se moraju uključiti u rješavanje ovog problema.

Na ovaj način je ispunjen jedan od zahtjev građanske inicijative „Život na uglju“ koji su zatražili putem peticije i upućene inicijative. Osim toga, građani traže da općinske službe zahtijevaju od nadležnih institucija, kantonalnih i federalnih, da što prije pristupe rješavanju ovog problema, koji više nije samo problem lokaliteta rudnika, nego cijele Općine Sanski Most.

„Građani Sanskog Mosta su predugo trpjeli posljedice eksploatacije uglja. Vrijeme je za poduzimanje konkretnih koraka u zaštiti našeg okoliša i dobrobiti naše zajednice.“ – izjavili su iz Inicijative „Život na uglju“.

SUD PONIŠTIO OKOLINSKU DOZVOLU ZA DEPONIJU UBORAK – JOŠ JEDNA POBJEDA ZA GRAĐANE MOSTARA

Kantonalni sud u Sarajevu je po tužbi Udruženja građana „Jer nas se tiče“ donio presudu da se okolinska dozvola koju je Federalno ministarstvo okoliša i turizma (FMOIT) izdalo 16.01.2023. za regionalnu deponiju Uborak-Buđevci poništava i da se predmet vraća FMOIT-u na ponovno postupanje. Udruženje, u svojoj višegodišnjoj borbi, prestalo je i da broji presude u njihovu korist, ali je sigurno da bez sudova i njihovih odluka po tužbama, vladajuće stranke bi davno nametnule svoja rješenja, u suprotnosti sa interesima građana predvođenih Udruženjem „Jer nas se tiče“, ne obazirući se na činjenicu da deponija predstavlja ozbiljnu prijetnju zdravlju, ne samo građana koji žive u njenoj neposrednoj blizini, nego mnogo šire.

Još jedna bitka koju su dobili građani je iza nas! Ono što je sigurno da vlasti i politika neće odustati od lobiranja i pokušavanja da završe svoje naume, da nastave da zagađuju okolinu i truju građane Hercegovine. Nadamo se da Kantonalni sud u Sarajevu neće posustati i podleći pritiscima politike kao što se to desilo na predmetu „Plan prilagođavanja“. Kako god da bude mi nećemo odustati, svaki život, svaki građanin nam je bitan i borit ćemo se do konačne pobjede i gašenja deponije u Vrapčićima. – izjavili su iz Udruženja „Jer nas se tiče“.

Nova ministrica FMOIT-a, Nasiha Pozder je izjavila da je Federalno ministarstvo okoliša i turizma 21. decembra 2023. godine zaprimilo presudu Kantonalnog suda. Navela je da će ministarstvo postupiti u skladu sa presudom te osigurati da se postupak provede ispravno i da se uvaži mišljenje Interresorne radne grupe i struke, kako bi se osigurao što kvalitetniji dokument. Interresorna radna grupa zaključila je da izmjene okolinske dozvole u smislu njenog poboljšanja ne bi mogle doći u obzir bez ažuriranja ili izrade nove Studije uticaja na okoliš, uzimajući u obzir i analizu i stručna mišljenja članova komisije iz izvještaja.

Iz Udruženja „Jer nas se tiče“ navode da je studija utjecaja na okoliš već napravljena i da nova nije potrebna. Studija kaže da deponija ne može biti tu, da ne može garantovati sigurnost po ljude, po biljni svijet. Smatraju da je struka rekla svoje i da nema potrebe da se ponovno traži struka.

Ne osjećamo nikakvo poboljšanje glede deponije, ni nakon promjene vlasti, jer nažalost zasad izostaju konkretni potezi. Nova okolinska dozvola za Uborak je veliki apsurd, posebno uzimajući u obzir da je ranije obarao sud. Studija uticaja na okoliš je jasno pokazala da deponija ne može garantovati sigurnost za život na ovome prostoru. – izjavili su iz Udruženja.

Iz Udruženja građana „Jer nas se tiče“ najavljuju nastavak svoje višegodišnje borbe.

MJEŠTANI LIVNA NE ODUSTAJU OD SVOJE BORBE – TRAŽE OD ŽUPANIJSKE VLADE I SKUPŠTINE DA POKRENU POSTUPAK RASKIDA KONCESIJSKOG UGOVORA ZA EKSPLOATACIJU “VODE” U LIVNU

NGG „Zaštitimo izvore Mandeka“ je u protekloj godini uputila na desetine dopisa, prijedloga za zajednički sastanak, urgencija, pokrenula inicijativu prema Ministarstvu gospodarstva i kantonalnoj Vladi za pokretanje postupka raskida koncesionog ugovora za eksploataciju „vode“ u Livnu, sa potrebnom i jasnom argumentacijom i dokazima. Međutim naišla je na ignorisanje.

„Nakon ignoriranja svih zahtjeva i upućenih akata od strane predsjednika Vlade i ministrice ništa drugo nam nije preostalo nego da podnesemo kaznenu prijavu protiv odgovornih iz Ministarstva gospodarstva i drugih odgovornih osoba u Vladi i Gradu Livno koji su prekoračili granice službene dužnosti, pogodovali investitoru zanemarujući prava građana MZ Vidoši. Kaznena prijava je početkom juna 2023. g. upućena Kantonalnom i Federalnom tužiteljstvu. Očekujemo da bi uskoro tužiteljstvo trebalo donijeti odluku o pokretanju postupka prema sudu, jer su svi argumenti o postojanju nepravilnosti na našoj strani“, ističu aktivisti NGG „Zaštitimo izvore Mandeka.

Naime, građani godinama ukazuju Ministarstvu gospodarstva i ostalim institucijama na brojne nezakonitosti i propuste koji su lako uočljivi od kada je Ministarstvo izdalo prvu dozvolu za geološka istraživanja u blizini izvora pitke vode. Naročito zabrinjava to što uprkos svim nezakonitostima vezanim za sam postupak izdavanja koncesije, kao što su isključivanje građana iz javne rasprave, nesklad u rokovima za izvršenje poslova i nepostojanje uslova od strane koncesionara za izvršenje radova, predstavnici vlasti, nastavljaju djelovati u istom smjeru što je očigledno iz postupka prijenosa koncesije koji je započeo 2018. godine. Dodatno je potrebno istaknuti da zbog svih nezakonitosti i propusta na koje je ukazala NGG „Zaštitimo izvore Mandeka“ Vlada Hercegbosanske županije je u maju 2021. godine formirala Radno tijelo koje je imalo zadatak da sastavi Izvještaj po kompletnom predmetu vezanom za navedenu koncesiju od 2006. do maja 2021. godine. U svom izvještaju Radno tijelo je navelo brojne nezakonitosti i utvrdilo da „postupci po konkretnom koncesijskom predmetu nisu provedeni sukladno propisima“. Brojne nepravilnosti koje su nadležni organi zanemarivali uključuju: nepoštivanje Zakona o geološkim istraživanjima, zanemarivanje moguće ugroženosti opskrbljivanja stanovništva pitkom vodom te proizvoljan i apsurdan prijenos koncesija na novog koncesionara. Zbog svega navedenog, građani i građanke ističu kako su pobrojane nepravilnosti itekako dovoljan razlog da Vlada Hercegbosanske županije i Ministarstvo gospodarstva preispitaju zaključeni ugovor o koncesiji zajedno sa njegovim Aneksima i konačno raskinu po građane štetan ugovor o koncesiji.

HRABRI GRAĐANI MOSTARA SE OKUPILI KAKO BI ZAUSTAVILI NEZAKONITE IZMJENE PROSTORNOG PLANA GRADA MOSTARA

Mještani pet naselja Grada Mostara okupili su se u neformalnu grupu građana "Zaustavimo nezakonite izmjene Prostornog plana u Mostaru" kako bi zaustavili stihijsko izdavanje suglasnosti i koncesija za izgradnju elektroenergetskih objekata na širem području Mostara kojima u posljednjih nekoliko godina svjedoče. Naime, osnov za izdavanje ovih koncesija jeste Prostorni plan Grada Mostara iz 2012. godine čije izmjene i dopune vezano za elektroenergetske objekte je usvojilo Gradsko Vijeće Mostara u januaru 2022. godine. Međutim suprotno tvrdnjama nadležnih vlasti Grada Mostara, ni 2012. niti 2022. godine prilikom donošenja i izmjena Prostornog plana nije konsultovana lokalna zajednica, što predstavlja samo jednu u nizu aktivnosti koje su urađene mimo zakona i procedura.

Građani su se zajednički obratili javnosti kako bi ih informisali da Gradska administracija Mostara, često i u suprotnosti sa zakonom, mijenja prostornu dokumentaciju a kantonalna daje koncesije bez organiziranja javnih rasprava, pa se nerijetko događa da građani prigradskih naselja budu dovedeni u situaciju da se neposredno uz njihova imanja na državnom zemljištu nenajavljeno, bez njihove suglasnosti i uključenosti, otvaraju kamenolomi ili elektroenergetski objekti. Dodatno, jednoglasno poručuju da nisu protiv investicija, ali smatraju da se u ovom trenutku dodjela zemljišta za izgradnju energetskih objekata radi stihijski na temelju planske dokumentacije stare 11 godina i bez pravog uvida u stvarno stanje na terenu koje je značajno izmijenjeno povratkom ljudi na prijeratna prebivališta. S druge strane, činjenica je da je za davanje državnog poljoprivrednog zemljišta pod koncesiju za bilo kakvu izgradnju potrebno izvršiti prenamjenu zemljišta što nije u skladu sa Zakonom o privremenoj zabrani upravljanja državnom imovinom. Ovaj i ostali zakoni su prekršeni i pri prodaji državnog zemljišta za što postoje i dokazi u konkretnim slučajevima s kojima je javnost već upoznata. Dodatno, građani su informisali zastupnike i o poteškoćama s kojima se svakodnevno, godinama susreću mještani ovih naselja. Posebno su napomenuli da je od čitavog Mostara, jedino u naseljima Gubavice i Pijesaka postavljena "prostorna markica" na privatno poljoprivredno zemljište, što prelazi 1000 hektara. Realizacijom Prostornog plana, Grad Mostar će ovaj plato pretvoriti u elektranu, a stanovništvo raseliti. Imajući u vidu sve navedeno, mještani su uvjereni da izgradnja solarnih postrojenja na brdima iznad njihovih kuća drastično ugrožava njihov životni prostor, kvalitetu života, sigurnost, kao i egzistenciju, s obzirom na to da se većinom bave poljoprivredom i stočarstvom.

HRABRA BORBA GRAĐANA ZA OČUVANJE ZELENOG POJASA USORE

U mjesnoj zajednici Jelah, u blizini turističko-rekreativnog centra, konjičkog kluba, adrenalina parka, kupališta za mještane, blizu naselja i poljoprivrednog zemljišta, planirana je izgradnja pogona asfaltne baze. Kako bi svim snagama zaštitili ovo područje i interese mještana i zaustavili planirane aktivnosti investitora, grupa aktivista se udružila u neformalnu grupu građana „Čuvari Usore“ i zacrtala cilj, učiniti sve da do izgradnje asfaltne baze ne dođe.

Naime, sama procedura oko dobijanja dozvola za otvaranje ovog postrojenja započela je još 2020. godine, kada je investitor uputio Zahtjev za izdavanje okolinske dozvole Federalnom ministarstvu, nakon čega su Općina Tešanj, građani, udruženja i MZ Jelah svojim argumentima to osporili, što je rezultiralo time da FMOIT odbije izdavanje dozvole. Nakon toga investitor je pokrenuo tužbu protiv FMOIT kod Kantonalnog suda u Sarajevu, da bi početkom 2023. godine Kantonalni sud donio presudu u korist investitora kojom se predmet tuženom Ministarstvu vraća u ponovni postupak. Ministarstvo obavještava općinu Tešanj o presudi i donosi Rješenje o izdavanju okolinske dozvole za investitora. U toku procedure grupa mještana je uputila Ministarstvu primjedbe na zahtjev o izgradnji asfaltne baze koji je dostavio investitor. Kako FMOIT nije uvažilo primjedbe mještana, grupa građana pokreće Tužbu za pokretanje upravnog spora protiv Rješenja FMOIT kojim se izdaje okolinska dozvola investitoru.

Nakon niza aktivnosti, kontaktiranja Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, te slanja otvorenog pisma i peticije građana protiv izgradnje asfaltne baze, aktivisti su odlučili da se udruže sa aktivistima za zaštitu životne sredine i udruženja građana iz čitavog regiona, uključujući udruženja iz Teslića, Jelaha, Tešnja, Doboja i Maglaja. Ovom prilikom uputili su zajedničku inicijativu protiv izgradnje asfaltne baze Ministarstvu za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona, čime je dat još veći značaj borbi protiv izgradnje asfaltne baze na rijeci Usori ali i proglašenjem zaštićenog pojasa oko ove rijeke.

NGG Čuvari Usore nastavljaju borbu za zaustavljanje izgradnje asfaltne baze. „Očekuje nas dug i složen proces, imamo podršku mještana, dijela privrednika, nevladinih organizacija, argumenti su na našoj strani, tako da ne sumnjamo u pozitivan ishod naše borbe“, zaključuju aktivisti „Čuvara Usore“.

BORBA PROTIV KORUPCIJE U PORODILIŠTIMA

Povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, Udruženje „Baby Steps“ je Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH i glavnim tužiocima u BiH podnijelo inicijativu za edukacije i procesuiranje krivičnih djela iznude, korupcije i povezanih krivičnih djela u porodilištima u Bosni i Hercegovini.

Naime, iako istraživanja pokazuju da je korupcija prisutna na svakom drugom porodu u Bosni i Hercegovini (50%), krivične prijave su skoro nepostojeće, a istrage, posebne istražne radnje kojima se takva djela obično dokazuju i osuđujuće presude, su iznimno rijetke. Porodilje svjedoče da medicinsko osoblje ne samo da uzima novac, nego i odlaže pružanje zdravstvenih usluga dok isti ne dobije, što uzrokuje bol, patnju i zdravstvene posljedice, a ponekad se čak i otvoreno ugrožavaju životi porodilje i bebe, u čekanju mita. Ovakva ponašanja moraju biti procesuirana i jasna poruka biti poslana: porodilišta su sigurna mjesta za majke i bebe.

U skladu sa dosadašnjim razgovorima i saradnjom sa svima kojih se ovi postupci tiču, uključujući i pravosuđe, od VSTV BiH i glavnih tužilaca, inicijativom se traži da se:

- dužna pažnja posveti ovom protuzakonitom ponašanju, koje direktno krši najosnovnija prava čovjeka: na život i zdravlje!
- Ohrabruje prijavljivanja, procesuiranje i objavljivanje presuda,
- Aktivno istražuju i procesuiraju ova vrsta krivičnih djela uz obavještanje javnosti,
- Iniciraju edukacije u pogledu fenomenologije ove vrste krivičnih djela.

Navedeni zahtjevi proizašli su i iz zaključaka Okruglog stola o borbi protiv korupcije u porodilištima, koji je održan nedavno u Zenici, a u kojem su učestvovali predstavnici relevantnih institucija za prevenciju i procesuiranje korupcije. Udruženje „Baby Steps“ stavilo se svim svojim kapacitetima na raspolaganje VSTV BiH i tužilaštvima u pogledu procesuiranja korupcije u porodilištima i ohrabrivanja žrtava da istu prijavljuju!

Aplikacija Čuvajmo šume

APLIKACIJA ZA ANONIMNU PRIJAVU ILEGALNIH AKTIVNOSTI U ŠUMARSTVU UZ POMOĆ GRAĐANA

Inicijativa za šumarstvo i okoliš – FEA je krajem 2023. godine ostvarila značajne rezultate u okviru kampanje Aplikacija za anonimnu prijavu ilegalnih aktivnosti u šumarstvu uz pomoć građana. Naime, potpisani su Memorandumi o saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Tuzlanskog kantona, JP „TK šume“ i Uprava za šumarstvo Tuzlanskog kantona. Osim toga, unaprijeđena je verzija mobilne aplikacije „Čuvajmo šume“ i puštena u upotrebu u šest kantona u Federaciji BiH: Unsko-sanski, Srednjobosanski, Hercegovačko-neretvanski, Kanton Sarajevo, Zeničko-dobojski i Tuzlanski kanton, sa ciljem upotrebe savremenog tehničkog rješenja u postupku prijavljivanja bespravni radnji od strane građana.

Dodatno, izrađena je i puštena u upotrebu interaktivna/digitalna mapa koja će služiti za prikaz konkretnih područja na kojima su počinjene ilegalne aktivnosti u projektom obuhvaćenim kantonima (cuvajmosume.ba).

Aplikacija za anonimnu prijavu ilegalnih aktivnosti u šumarstvu uz pomoć građana – Faza II donosi:

- Saradnju sa nadležnim institucijama u cilju unapređenja realizacije projektnih aktivnosti i poticanja dijaloga o očuvanju šumskih ekosistema i borbe protiv korupcije u šumarstvu

Podržano od:

Šta ja mogu uraditi?

ODLUKE KOJE DONOSIMO DANAS imaju moć da osiguraju zdrave šume za buduće generacije i stvaraju trajnu harmoniju između prirode i ljudi.

PODRŠKA LOKALNIM INICIJATIVAMA: Pridružite se udruženjima i organizacijama koje se bore za zaštitu šuma i okoliša i podržite ih donacijama ili volontiranjem.

GRAĐANSKA UKLJUČENOST: Pratite planove i strategije za upravljanje šumama na lokalnom i državnom nivou, učestvujte u javnim raspravama i podržite inicijative za unapređenje politika upravljanja šumama.

PROMOCIJA SVIJESTE: Dijelite sa svojim okruženjem informacije o značaju očuvanja šuma.

Podržano od:

TRIJUMF ZAJEDNIČKOG ANGAŽMANA: GRADSKI PARK 'CRNI VRH' SPAŠEN OD GRADNJE UZ PODRŠKU GRAĐANA I AARHUS CENTRA

Gradski park 'Crni Vrh' je postao simbol zajedničkog angažmana građana i civilnog društva u zaštiti zelenih površina. Nakon snažnog protivljenja planovima izgradnje stambenog kompleksa u tom području, Općinski načelnik je donio Odluku koja stavlja van snage Prijedlog izmjena i dopuna Regulacionog plana za park. Udruženje Aarhus centar, uz podršku Mjesne zajednice Crni Vrh, predvodilo je inicijativu za očuvanje parka i njegovu transformaciju u Park šumu. Ova borba nije bila samo za zaustavljanje gradnje, već je istaknula važnost zelenih prostora za zdravlje građana i okoliša.

Kroz javnu kampanju i sudjelovanje stručnjaka, poput pulmologa i arhitekata, naglašene su ozbiljne zdravstvene implikacije nedostatka zelenila u urbanim sredinama. Ova odluka predstavlja pobjedu zajednice i naglašava važnost participativnog procesa u oblikovanju budućnosti zajednica. Aarhus centar i MZ Crni Vrh zahvaljuju podršci građana te nastavljaju raditi na tome da park 'Crni Vrh' postane Park šuma kako bi se dugoročno zaštitila ova vrijedna zelena površina za buduće generacije. Nastavljajući pružati pravnu pomoć, Aarhus centar poziva građane da ostanu aktivni sudionici u procesima donošenja odluka te se zalaže za transparentnost i inkluzivnost u svim fazama urbanog razvoja.

NEODOBRAVANJE PLANOVA: JAHORINA U BORBI ZA OČUVANJE PRIRODNOG PEJZAŽA

Jahorina se suočava s dilemom između očuvanja šuma i daljnje gradnje. Nacrt Regulacionog plana za sportsko-rekreativno područje Jahorine nailazi na oštre kritike lokalnog stanovništva i relevantnih institucija zbog planiranog betoniranja ograničenog prostora od 15 hektara. Mještani izražavaju duboku zabrinutost zbog ozbiljnih ekoloških posljedica koje bi takvi planovi donijeli.

UNIS Institut, nosilac izrade Nacrta, prihvatio je osnovanost primjedbi građana i institucija, pruživši dodatni rok za nove komentare. Elektro distribucija, Vodovod i Olimpijski centar Jahorina također su se usprotivili planovima, ističući neusklađenost s očuvanjem prirodnih resursa i infrastrukturno preopterećenje.

Mještani ističu važnost kvalitetne izrade plana u skladu sa zakonom i njihovim interesima, pozivajući se na potrebu zaštite prirodnog pejzaža, podržanu i od strane Zakona o zaštiti prirode Republike Srpske. Traže podršku Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske u zaštiti Jahorine kao zaštićenog područja.

Aarhus centar u BiH naglašava važnost očuvanja prirodnih resursa, izražavajući zabrinutost zbog obustave postupka proglašenja zaštićenog područja Parka prirode 'Jahorina'. Poziva sve relevantne institucije da djeluju transparentno i sačuvaju vrijedne prirodne resurse poput Jahorine.

SVAKE GODINE I ADAPTACIJA I DEVASTACIJA ZGRADE STADIONA U BOSANSKOM GRAHOVU!?

Svake se, u posljednjih sedam-osam godina, troši javni novac za iste poslove adaptacije i uređenja zgrade Stadiona FK Grahovo u Bosanskom Grahovu. U jednoj od najsiromašnijih i najnerazvijenijih općina u BiH, monitoring UZOPI-a je identificirao primjer 'bacanja para'. Prva poslijeratna adaptacija tog objekta urađena je 2016/17. godine. Nakon toga uslijedile su, svaki put nakon obnove, devastacije objekta od strane nepoznatih počinitelja. I tako iz godine u godinu, troši se javni novac, objekat se obnovi, ubrzo nakon toga biva devastiran, skine se stolarija. Policija izvrši uviđaj, ali počinioci nisu ni jednom otkriveni, a ni donatori nisu upoznati sa činjenicama. U svim prethodnim izbornim kampanjama stranački kandidati govore o obnavljanju Stadiona i hvale se istim, a stanje je sve gore. FK Grahovo skoro da i ne postoji? Monitor UZOPI-a navodi kako je očito da se na tom objektu „peru pare“! Za obnovu ovog objekta u 2022. je utrošeno oko 55.000 KM.

Primjer iz Bosanskog Grahova jedan je od brojnih koji govori o upitnom trošenju javnog novca. Uz činjenicu da je Bosansko Grahovo uglavnom povratnička i jedna od najsiromašnijih općina u BiH, ovaj primjer 'bacanja' novca je teško objašnjiv, ako se izuzmu sumnje u nezakonite radnje. U 20 općina i gradova Unije za održivi povratak i integracije (UZOPI) implementira projekt "Civilno društvo u borbi protiv korupcije", koji ima za cilj da civilno društvo preko svojih predstavnika - monitora i udruženja građana, povratnika na terenu u komunikaciji sa lokalnim vlastima analiziraju (ne)namjensko trošenje javnog novca.

ANTIKORUPCIJA

Izdvajamo 3 najčitnije vijesti sa portala antikorupcija.info:

» DA LI DRUGI STIH PJESME “NIKO NAM NIŠTA NE MOŽE” GLASI: “VIŠE VOLIM RUSKO GOVNO NEGO AMERIČKU TORTU”? «

Naravno da se postavlja pitanje šta učiniti u situaciji kada pravna država ne funkcioniše, kada otuđena, kriminogena, na sve spremna vlast čvrsto drži u rukama sve represivne i kontrolne mehanizme, kad je protestni potencijal mase ozbiljno urušen stampedom mladog i inteligentnog stanovništva prema Zapadu, kad su svi ti slobodni mediji, nevladine organizacije i (stvarna!) opozicija (ako uopšte i postoji) tek izuzeci od pravila, bez realne snage, pa i obračun s njima nije motivisan strahom od štete koju mu mogu nanijeti nego glupošću samoljubivog diktatora koji ne trpi kritiku i kome će možda upravo neostavljanje nikakvih društvenih ventila (a ne ti ventili) doći glave.

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

» TREĆA BLOKADA “SFOR-OVOG PUTA” U DOBOJU I PRVO HAPŠENJE ORGANIZATORA I UČESNIKA. VLAST POSTAJE NERVOZNA?«

Tokom današnjeg protesta – za razliku od prethodna dva slučaja, kada su se ograničili na pravljenje zapisnika – policajci PU Doboj su uhapsili i priveli Miroslava Borojevića, na saslušanje u policijsku stanicu, jer je, prema obrazloženju, odbio naredbu o uklanjanju vozila kojim je blokirana saobraćajnica.

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

» VLASNIK LAGERA, NA SJEDNICI OV SANSKI MOST - UMJESTO IZVINJENJA I PONUDE NADOKNADE ŠTETE UGROŽENIM GRAĐANIMA, TE PRIJEDLOGA RJEŠENJA ZA EVIDENTNI PROBLEM NASTAO DJELOVANJEM NJEGOVOG RUDNIKA - SEBE PROGLASIO ŽRTVOM TERORIZMA «

Situacija u Sanskom Mostu na potezu Zlauše – Fajtovci – Gornji Kamengrad postaje alarmantna, zbog rada rudnika mrkog uglja kojim od 2015. godine upravlja firma Lager iz Posušja. U posljednjih nekoliko mjeseci iskopavanja na ovom području se vrše velikom brzinom što direktno pogađa lokalno stanovništvo. Mještani strahuju za svoju imovinu i sigurnost a situacija je najteža u selu Bašići koji su doslovno odsječeni ovim iskopavanjima i skoro je postalo nemoguće proći lokalnom cestom koja je uništena, a mještani su je počeli zvati „Put smrti“.

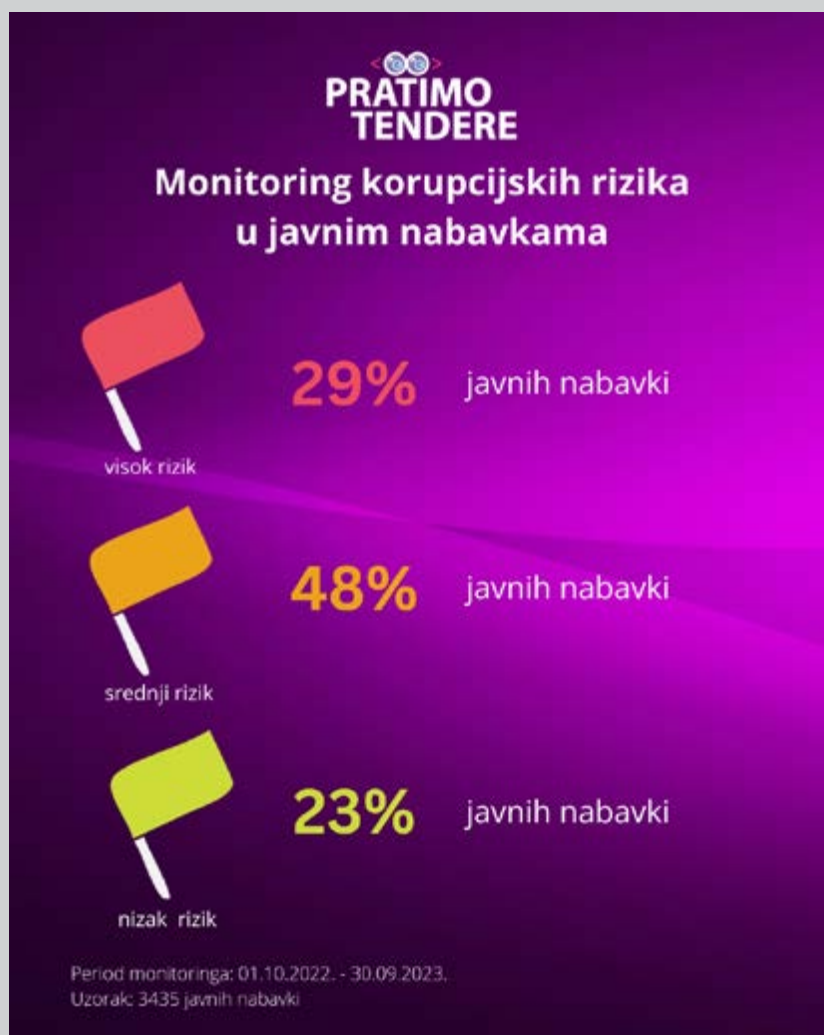
Nastavak možete pročitati na: www.antikorupcija.info

UDRUŽENJE CRMA I PORTAL PRATIMO TENDERE: 77% RIZIČNIH JAVNIH NABAVKI

547 miliona KM potrošeno koruptivno i netransparentno

Udruženje „Centar za razvoj medija i analize“ (CRMA) i portal Pratimo tendere i ove godine su, povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, predstavili godišnji izvještaj o antikorupcijskom monitoringu javnih nabavki. Rezultati praćenja ukupno 3.435 postupaka javnih nabavki, u ukupnoj vrijednosti od 590.197.863,75 KM bez PDV-a, u periodu od 1. oktobra 2022. do 30. septembra 2023. godine, pokazuju da su elementi korupcione rizičnosti utvrđeni u 2654 (77 %) praćenih postupaka javnih nabavki, čija je ukupna vrijednost 546.890.567,88 KM bez PDV-a.

Monitoring rezultati za 2022/2023 bilježe trend smanjenja ukupnog broja rizičnih nabavki - 77%, u odnosu na godinu ranije (oktobar 2021-septembar 2022) – 90%. Broj visokorizičnih javnih nabavki (crvene zastavice) je takođe pao na 29% sa prošlogodišnjih 60%. Ovi pozitivni statistički trendovi se mogu tumačiti kao rezultat izmjena Zakona o javnim nabavkama (stupio na snagu 10.decembra 2022.), koje su donijele nekoliko poboljšanja na polju jačanja transparentnosti: obaveza planiranja direktnih sporazuma, obaveza javne objave godišnjeg plana javnih nabavki na Portalu javnih nabavki, obaveza javne objave izvještaja o realizaciji ugovora. Ipak, ove statističke pokazatelje treba posmatrati samo kao uslovno pozitivne. Naime, posmatrano kroz prizmu novca, trend visokorizične javne potrošnje je kontinuiran i iznosi preko 90%.

„Očigledno je da ni najbolji zakoni, ni najbolje prakse, neće doprinijeti borbi protiv korupcije ukoliko se istražne i pravosudne institucije ne uključe u proces, odnosno ukoliko ne počnu raditi svoj posao i procesuirati odgovorne” – ocijenio je Slobodan Golubović, urednik portala Pratimo tendere.

PratimoTendere je portal za praćenje i otkrivanje rizičnih javnih nabavki, odnosno netransparentnih, nezakonitih, diskriminatornih, koruptivnih javnih nabavki. Portal je razvijen na posebnoj metodologiji i softverskom algoritmu, kao inovativan alat za otkrivanje elemenata korupcije u javnim nabavkama, te omogućava identifikovanje rizičnih javnih nabavki, prezentaciju uočenih neregularnosti, prijavu sumnjivih javnih nabavki i komunikaciju sa korisnicima. Portal putem zelenih, žutih i crvenih zastavica identifikuje i signalizira koje javne nabavke su rizične.

Kroz monitoring su uočeni karakteristični negativni primjeri: Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH provodila je nabavke bez plana, Općina Doboj Istok je postavljala nezakonite kvalifikacione uslove za ponuđače, Grad Stolac je definisao minimalne kvalifikacione uslove i gušio konkurenciju kroz izbjegavanje podjele nabavki na lotove, Elektroprivreda Republike Srpske je nezakonito objedinjavala nabavku roba i usluga u jedan postupak te zloupotrebljavala oglašavanje, Lutrija BiH je objavljivala tendere sa unaprijed poznatim dobitnikom, itd.

Godišnji monitoring izvještaj za 2022/2023. godinu možete pročitati ovdje (link: <https://crma-ppras.azureedge.net/public/1d359ab3-781b-401e-b036-ec053529f3dc.pdf>)

Prati tendere, prati svoj novac!

ANTIKORUPTIVNE AKTIVNOSTI TRANSPARENCY INTERNATIONAL BIH

- Transparency International u BiH uputio je prijavu Komisiji za odlučivanje o sukobu interesa BiH protiv novog direktora BH Telekomu Amela Kovačevića, bivšeg savjetnika ministra inostranih poslova BiH Elmedina Konakovića. Kovačević je imenovan za generalnog direktora iako Zakon o sprečavanju sukoba interesa BiH ne dozvoljava savjetnicima izabranih zvaničnika da rukovode javnim preduzećima šest mjeseci nakon isteka mandata.
- Transparency International u BiH uputio je prijavu Komisiji za odlučivanje o sukobu interesa BiH, jer je izdavačka kuća "NAM" iz Tuzla koje je u vlasništvu aktuelnog ministra za ljudska prava i izbjeglice BiH Sevlida Hurtića dobila nedavno na dva tendera preko 1,4 miliona maraka iako je privatnim firmama državnih funkcionera izričito zabranjeno da sklapaju poslove vrijednije od 5.000 KM sa bilo kojim organom koji se finansira iz budžeta.
- Komisija za odlučivanje o sukobu interesa RS obustavila je postupak protiv Milana Tegeltije, savjetnika predsjednika Republike Srpske i prvog čovjeka uprave FK Borac, jer je Narodna skupština RS izmijenila zakon kojim je praktično ozakonila situaciju sukoba interesa u kojoj se do tada nalazio. Ono što je potpuno apsurdno jeste da Komisija ne primjenjuje zakon koji je bio na snazi u vrijeme kad je Transparency International u BiH podnio prijave protiv Tegeltije i pet drugih čelnika fudbalskih klubova iz Premier lige BiH.
- Transparency International u BiH (TI BiH) uputio je zvaničnu inicijativu Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH za donošenje novog Zakona o sprečavanju sukoba interesa kao i Zakona o zaštiti prijavilaca korupcije. Takođe TI BiH je uputio i ponovljenu inicijativu u kabinet premijera FBiH Nermina Nikšića jer se radi se o dva važna antikoruptionska zakona iz 14 prioriteta EU koje je Vlada FBiH povukla iz procedure još u maju ove godine i nikada ih nije ponovo uputila u Parlament.
- Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH), u saradnji sa Centralnom izbornom komisijom BiH u okviru USAID-ove podrške građanima u borbi protiv korupcije, organizovao je konferenciju „Integritet političkog finansiranja u regionu“ koja je održana 13. decembra 2023. godine u Sarajevu. Uspostavljanje jasnih nadležnosti Centralne izborne komisije BiH za nadzor nad troškovima stranaka, obaveza korišćenja jedinstvenih bankovnih računa, zabrana primanja donacija u gotovini uz obavezu uplate donacija na bankovni račun stranaka, proširenje zabranjenih izvora finansiranja te povećanje sankcija neki su od prijedloga za povećanje transparentnosti političkog finansiranja koje sadrži inicijativa za izmjene zakona o političkom finansiranju u BiH.
- Vlasti Republike Srpske su bile najveći korisnik stranih projekata iz EU i SAD, primajući milijarde za podršku razvoju, ekonomiji i infrastrukturi. Sada, ipak, žele označiti sve NVO koje apliciraju na projekte kod istih donatora kao "agente stranog uticaja" prema novom zakonu. USAID je donirao 620 miliona dolara RS-u, ali Milorad Dodik kritikuje USAID zbog finansiranja NVO. EU je takođe donirala stotine miliona eura RS-u. Predstavnici TI BiH zahtijevaju povlačenje ovog zakona iz procedure, tvrdeći da krši osnovna ljudska prava i ustave RS, BiH, te Evropsku konvenciju o ljudskim pravima.

JAVNI POZIV

ZA PROJEKTE U BORBI PROTIV KORUPCIJE!

KROZ SVOJ RAD SE BORITE PROTIV KORUPCIJE
U RAZNIM OBLASTIMA, KAO ŠTO SU ZDRAVSTVO,
OBRAZOVANJE, PRAVOSUĐE, ZAŠTITA OKOLIŠA,
JAVNA POTROŠNJA...?

KONKURIŠITE ZA PROJEKAT!

Podržano od:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

KONTINUIRANI JAVNI POZIV ZA PROJEKTE VOĐENJA GRAĐANSKIH INICIJATIVA I KAMPANJA U OBLASTI BORBE PROTIV KORUPCIJE

Poziv OCD (udruženjima građana i fondacijama) iz BiH da podnesu prijedloge projekata usmjerenih na borbu protiv korupcije, s fokusom na rješavanje konkretnih problema identifikovanih na lokalnom nivou ili zagovaračkih inicijativa usmjerenih ka višim nivoima vlasti.

Od aplikanata se traži da dostave ispunjenu aplikacionu formu, te ostale aplikacijom zahtijevane dokumente i to isključivo putem on-line platforme za apliciranje dostupne na linku:

<http://tender.protivkorupcije.ba/>

Podržano:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Ova publikacija omogućena je uz podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Centara civilnih inicijativa (CCI) i ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.